

TURIZMDA MARKETINGNING O'RNI

*Donayev Farxod**Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti**Turizm yo'nalishi Toup-510U guruh talabasi**Maxamatov Bo'rixo'ja**Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti**Turizm yo'nalishi Toup-510U guruh talabasi*

Annotatsiya: Bir-biriga bog'langan bugungi dunyoda turizm iqtisodiy rivojlanish, madaniy almashinuv va butun dunyo bo'ylab destinatsiyalar uchun barqaror o'sishning asosiy omiliga aylandi. Ushbu gullab-yashnagan sanoatning markazida marketingning strategik intizomi yotadi, u sayohatchilarning idrokini shakllantirishda, qaror qabul qilishga ta'sir qilishda va oxir-oqibat turli yo'nalishlarga tashrif buyuruvchilarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqola turizm marketingning ajralmas roli va uning sanoat muvaffaqiyatiga ta'sirini o'rganadi.

Kalit so'zlar: turizm, marketing, sayyohlik agentliklari, madaniy meros, turistlar.

Аннотация: В современном взаимосвязанном мире туризм стал ключевым фактором экономического развития, культурного обмена и устойчивого роста направлений по всему миру. В основе этой процветающей отрасли лежит стратегическая дисциплина маркетинга, которая играет решающую роль в формировании восприятия путешественников, влияет на принятие решений и, в конечном итоге, привлекает посетителей в различные направления. В данной статье рассматривается неотъемлемая роль маркетинга в туризме и его влияние на успех отрасли.

Ключевые слова: туризм, маркетинг, туристические агентства, культурное наследие, туристы.

Abstract: In today's interconnected world, tourism has become a key driver of economic development, cultural exchange, and sustainable growth for destinations worldwide. At the heart of this thriving industry is the strategic discipline of marketing, which plays a critical role in shaping traveler perceptions, influencing decision-making and ultimately attracting visitors to various destinations. This article examines the integral role of marketing in tourism and its impact on the success of the industry.

Key words: tourism, marketing, travel agencies, cultural heritage, tourists.

KIRISH

Turizm industriyasining dinamik va doimiy rivojlanayotgan landshaftida marketing o'sishni rag'batlantirish, innovatsiyalarni rag'batlantirish va tashrif buyuruvchilarning umumiy tajribasini shakllantirish uchun kuchli katalizator bo'lib xizmat qiladi. Ekzotik yo'nalishlarni targ'ib qilishdan tortib, unutilmas sayohat tajribalarini yaratishgacha, turizmdagi marketingning roli shunchaki reklamadan tashqarida; bu sayohatchilarning xulq-atvoriga ta'sir qiluvchi, sanoat tendentsiyalarini shakllantiradigan va iqtisodiy rivojlanishga turtki beruvchi strategik funktsiyadir. Turizm marketing shunchaki mahsulot yoki xizmatni reklama qilishdan iborat emas, bu tomoshabinlarni o'ziga jalb qiladigan, his-tuyg'ularni uyg'otadigan va

sarguzashtlarga ilhomlantiruvchi ta'sirchan hikoyalarni yaratish haqida. Iste'molchilar qo'l ostidagi ko'plab ma'lumotlar va imkoniyatlarga ega bo'lgan bugungi raqamli aloqa dunyosida samarali marketing strategiyalari yo'nalishlar shovqinni engib o'tish, raqobatbardosh bozorda ajralib turish va maqsadli auditoriya bilan rezonanslashish uchun zarurdir.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

An'anaviy va raqamli marketing kanallari aralashmasidan foydalangan holda, sayyohlik sotuvchilari global auditoriyani qamrab olishlari, sayohatlarining har bir bosqichida sayohatchilar bilan muloqot qilishlari va qiziqish va konvertatsiyani kuchaytiradigan mazmunli aloqalarni yaratishlari mumkin. Ajoyib landshaftlarni namoyish qiluvchi ijtimoiy media kampaniyalaridan tortib, haqiqiy tushunchalarni taklif qiluvchi ta'sirchan hamkorlikka qadar marketing tashabbuslari qiziqishni uyg'otish, qaror qabul qilishga ta'sir qilish va oxir-oqibat tashrif buyuruvchilarni jalb qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Turizm marketing nafaqat turistlarni jalb qilish; Bu, shuningdek, barqaror amaliyotlarni rivojlantirish, madaniy merosni saqlash va mahalliy hamjamiyatlarni qo'llab-quvvatlash bilan bog'liq. Marketing strategiyalarini mas'uliyatli turizm tamoyillariga moslashtirish orqali yo'nalishlar axloqiy sayohat xatti-harakatlarini rag'batlantirishi, atrof-muhitga ta'sirini kamaytirishi va mezbon jamoalarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shishi mumkin. Tez o'zgarishlar va raqobat kuchayib borayotgan hozirgi davrda turizm marketingning o'rni yangi texnologiyalarga, iste'molchilarning xohishlariga va global tendentsiyalarga moslashishda davom etmoqda. Destinatsiyalar o'zlarini farqlashga, turli sayohatchilar segmentlarini jalb qilishga va unutilmas tajribalar yaratishga intilayotganda, marketing turizm tashabbusining muvaffaqiyatiga erishishi yoki uni buzishi mumkin bo'lgan strategik imperativ sifatida paydo bo'ladi. Turizm marketing faqat mahsulot sotishdan iborat emas; Bu sayohatchilarning tasavvurini jalb qilish uchun tajribalar yaratish, hikoyalar aytib berish va har bir manzilning o'ziga xos fazilatlarini namoyish etishdir. Ijtimoiy media, kontent marketingi, ta'sir qiluvchi sheriklik va maqsadli reklama kabi turli marketing kanallaridan foydalangan holda, yo'nalishlar potentsial tashrif buyuruvchilar bilan rezonanslashadigan, ularni yangi joylar va madaniyatlarni o'rganishga undaydigan jozibali hikoyalarni yaratishi mumkin. Turizm marketingining asosiy vazifalaridan biri o'zgaruvchan iste'molchilarning xohish-istaklari, sayohat tendentsiyalari va raqobatbardosh landshaftlarni tushunish uchun chuqur bozor tadqiqotlarini o'tkazishdir. [4]

MUHOKAMA VA NATIJALA

Ma'lumotlarni tahlil qilish, fikr-mulohazalarni to'plash va sanoat tushunchalarini kuzatish orqali marketologlar sayohatchilarning o'zgaruvchan ehtiyojlarini qondirish uchun o'z strategiyalarini moslashtirishi va mijozlar ehtiyojini qondirish va sodiqlikni keltirib chiqaradigan shaxsiy tajribalarni taklif qilishlari mumkin. Samarali turizm marketingi gavjum bozorda ajralib turadigan kuchli destinatsiya brendlarni yaratishda muhim rol o'ynaydi. Doimiy xabar almashish, vizual estetika va brend haqida hikoya qilish bilan qo'llab-quvvatlanadigan aniq belgilangan brend identifikatori sayohatchilarda doimiy taassurot qoldirishi, maqsadni unutilmas va kelgusi tashriflar uchun jozibador qilishi mumkin. Kuchli brend mavjudligini o'rnatish orqali yo'nalishlar o'zlarini farqlashi, sayohatchilar bilan hissiy aloqalarni o'rnatishi va ijobiy

og'zaki nutqni tarqatadigan elchilikni rivojlantirishi mumkin.[4]

Bugungi ongli iste'molchilik davrida barqarorlik va mas'uliyatli turizm amaliyoti sanoat ichidagi marketing strategiyalarining birinchi o'rinda turadi. Marketologlar mahalliy aholi farovonligi, atrof-muhit va destinatsiyalarning madaniy merosini birinchi o'ringa qo'yadigan ekologik toza tashabbuslar, madaniyatni saqlash sa'y-harakatlari va jamoatchilikni jalb qilish dasturlarini ilgari surishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Marketing kampaniyalarini barqaror turizm amaliyotlari bilan uyg'unlashtirish orqali yo'nalishlar ijtimoiy ongli sayohatchilarni jalb qilishi, salbiy ta'sirlarni yumshatishi va atrof-muhitni uzoq muddatli saqlashga hissa qo'shishi mumkin. Hamkorlik sayyohlik marketingi bo'yicha muvaffaqiyatli sa'y-harakatlarning asosi hisoblanadi, chunki sayyohlik agentliklari, turoperatorlar, mahalliy biznes va davlat idoralari bilan hamkorlik reklama imkoniyatlarini kengaytirishi, resurslarni maksimal darajada oshirishi va sayohatchilar uchun integratsiyalashgan tajriba yaratishi mumkin. Umumiy maqsadlar sari birgalikda harakat qilish orqali turizm industriyasidagi manfaatdor tomonlar bir-birining kuchli tomonlarini ishga solishlari, bir-birlarining tashabbuslarini qo'llab-quvvatlashlari va barcha ishtirokchilarga foyda keltiradigan yaxlit ekotizim yaratishlari mumkin. Marketing potentsial mijozlarga sayohat bilan bog'liq xizmatlar va tajribalarni ilgari surish va sotishni osonlashtirish orqali turizm sanoatida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Marketing reklama, ijtimoiy media va kontent marketingi kabi turli kanallar orqali yo'nalishlar, diqqatga sazovor joylar, turar joylar va boshqa turistik takliflar haqida xabardorlikni yaratishga yordam beradi. Mavjud noyob xususiyatlar va tajribalarni ta'kidlab, marketing sayohatchilarni jalb qilishi va muayyan joylarga tashrif buyurishga qiziqishini oshirishi mumkin. Marketing harakatlari ma'lum bir joyga tashrif buyurishning qiymati va afzalliklarini namoyish qilish orqali iste'molchilarning xatti-harakatlariga ta'sir o'tkazishga qaratilgan. Hikoya, tasvir va moslashtirilgan xabarlar orqali marketologlar sayohatchilarni boshqa manzilni tanlashga ilhomlantirishi va sayohatni bron qilish kabi harakatga undashi mumkin.[3]

Marketing tadqiqotlari sayohatchilarning afzalliklari, tendentsiyalari va xatti-harakatlarini tushunishda muhim rol o'ynaydi. Bozor tadqiqotlarini o'tkazish orqali turizm marketing bo'yicha mutaxassislar maqsadli strategiyalarni ishlab chiqish, jozibador paketlarni yaratish va umumiy mijozlar tajribasini optimallashtirishga yordam beradigan tushunchalarni to'plashlari mumkin. Samarali marketing maqsadning brend identifikatorini yaratish va ilgari surishda yordam beradi. Kuchli brend imidji joylashuvni raqobatchilardan ajratib ko'rsatishi, iste'molchilarda ishonchni o'rnatishi va takroriy tashriflar va ijobiy og'zaki murojaatlarni rag'batlantiradigan doimiy taassurot yaratishi mumkin. Turizm marketing ko'pincha mehmonxonalar, turoperatorlar, aviakompaniyalar va mahalliy biznes kabi boshqa manfaatdor tomonlar bilan hamkorlikni o'rnatishni o'z ichiga oladi. Birgalikda marketing tashabbuslari resurslardan foydalanishi, ta'sir doirasini kengaytirishi va barcha ishtirokchilarga foyda keltiradigan sinergiya yaratishi mumkin. Pirovardida turizm marketingning roli tashrif buyuruvchilarni jalb qilish, turizm xarajatlarini oshirish va iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlash orqali daromad olishdan iborat. Samarali marketing kampaniyalari orqali yo'nalishlar o'zlarining sayyohlik salohiyatini maksimal darajada oshirishi, mahalliy biznesni rivojlantirishi va mintaqaning umumiy

farovonligiga hissa qo'shishi mumkin. Umuman olganda, turizm marketingi ko'p qirrali funktsiya bo'lib, u yo'nalishlarni targ'ib qilish, sayohatchilarni jalb qilish va turizm sohasida barqaror o'sishni ta'minlaydigan unutilmas tajribalarni yaratish uchun ijodkorlik, strategiya va innovatsiyalarni o'z ichiga oladi.[1]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, marketing turizm industriyasining o'sishi, barqarorligi va muvaffaqiyatida asosiy rol o'ynaydi. Diqqatni jozibali yo'nalishlar haqida hikoya qilish, iste'molchilarning xohish-istaklarini tushunish, kuchli brendlar yaratish, barqarorlikni targ'ib qilish va hamkorlikni rivojlantirishga qaratish orqali marketologlar yo'nalishlarni yangi cho'qqilarga ko'tarishlari, butun dunyo bo'ylab sayohatchilarni jalb qilishlari va global turizmning hayotiylikiga hissa qo'shadigan unutilmas tajribalar yaratishlari mumkin. [2]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
2. Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohasini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.: Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
3. Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
4. Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]
5. Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]